

STAŻE W POWIECIE NOWOSOLSKIM

Opracowanie:
Justyna Niziątek
Katarzyna Rozpędowska

Zatwierdzam publikację
(dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym)
Kierownik
Działu ds. promocji zatrudnienia
Małgorzata Mordzak

Spis treści

1	Informacje podstawowe.....	2
1.1	Czym jest staż.....	2
	Stáže dla osób bezrobotnych	2
	Jakie są korzyści z odbycia stażu?	2
	Jak długo może trwać staż?	2
1.2.	Regulacje prawne	2
1.3.	Źródła finansowania stażu (programy)	3
2	Dane dotyczące staży z lat 2018-2022.....	4
2.1	Jak przedstawia się staże w liczbach.....	4
2.2	Struktura uczestników stażu	5
3	Dane dotyczące staży w 2022 r.	7
3.1	Środki funduszu pracy przeznaczone na finansowanie staży w rozbiciu na źródła finansowania.....	7
3.2	Liczba osób odbywających staż ze względu na miejsce zamieszkania w gminach powiatu nowosolskiego	8
3.3	Struktura uczestników, którzy zakończyli staż wg wieku oraz poziomu wykształcenia	8
3.4	Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli staż wg obszarów zawodowych	9
3.5	Liczba przerwanych staży i powody przerwania.....	10
3.6	Organizatorzy stażu wg podziału terytorialnego w odniesieniu do podpisanych umów ..	10
3.7	Liczba organizatorów stażu objętych karą za niewywiązanie się z gwarancji zatrudnienia po zakończonym stażu.....	10
4	Efektywność zatrudnieniowa	11
5	Podsumowanie	12

1 Informacje podstawowe

1.1 Czym jest staż

Stáže dla osób bezrobotnych

Staż stanowi formę aktywizacji zawodowej osoby bezrobotnej zarejestrowanej w urzędzie pracy, która umożliwia nabycie umiejętności praktycznych/kompetencji do wykonywania pracy przez realizowanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą, według określonego programu. Pracodawca ma obowiązek wyznaczyć opiekuna stażu.

W jaki sposób można przyjąć osobę bezrobotną na staż?

Wnioskodawca chcąc przyjąć osobę na staż, składa odpowiedni wniosek o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu w Powiatowym Urzędzie Pracy. Organizator stażu może we wniosku wskazać bezrobotnego, którego chce przyjąć na staż podając jego imię i nazwisko. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku przez Powiatowy Urząd Pracy oraz podpisaniu umowy określającej warunki należytej realizacji stażu zgodnie z ustalonym programem, możliwe jest przyjęcie na staż skierowanej osoby bezrobotnej.

Jakie są korzyści z odbycia stażu?

Stażysta nabywa praktyczne umiejętności przez realizowanie zadań w miejscu pracy i zdobywa doświadczenie zawodowe zwiększające szansę na podjęcie pracy, przy udziale opiekuna wyznaczonego przez pracodawcę.

Po zakończeniu stażu stażysta otrzymuje zaświadczenie wystawione przez starostę wraz z kopią programu stażu oraz swojego sprawozdania i opinii organizatora stażu, z informacją o wykonywanych zadaniach i zdobytych umiejętnościach.

Jak długo może trwać staż?

Stáže mogą trwać od 3 do 6 miesięcy. Skierowanie na staż trwający do 12 miesięcy mogą otrzymać wyłącznie młodzi bezrobotni, którzy nie ukończyli 30. roku życia. Czas pracy bezrobotnego odbywającego staż nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo, a bezrobotnego będącego osobą niepełnosprawną zaliczoną do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności – 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.

1.2. Regulacje prawne

Stáže są regulowane przez niżej wymienione przepisy:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych
- Kryteria dostępu do form pomocy realizowanych przez PUP Nowa Sól

1.3. Źródła finansowania stażu (programy)

W 2022 r. Urząd Pracy w Nowej Soli kierował osoby bezrobotne na staż w ramach czterech programów, każdy z nich skierowany był do określonej grupy osób bezrobotnych:

PO WER

„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie nowosolskim (VI)” realizowany przez PUP w Nowej Soli w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt ten skierowany był do osób bezrobotnych, które spełniały poniższe kryteria:

- wiek poniżej 30 roku życia;
- należących do kategorii NEET, tzn.: nie pracujących (tj. bezrobotnych), nie kształcących się (tj. nie uczestniczących w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym albo zaniedbujących obowiązek szkolny lub nauki), nie szkolących się (tj. nie uczestniczących w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy – finansowanych ze środków publicznych w okresie ostatnich 4 tygodni).

Skierowania były wydawane osobom spełniającym ww. kryteria i jednocześnie dając pierwszeństwo dla:

- długotrwale bezrobotnych zgodnie z definicją określoną w projekcie (dla os. do 25 r. ż. nieprzerwanie ponad 6 m-cy; dla os. powyżej 25 r. ż. nieprzerwanie ponad 12 m-cy) i/lub
- posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

RPO

Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020 „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku 30 lat i więcej znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy w powiecie nowosolskim (2022)” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wsparciem objęte zostały wyłącznie osoby znajdujące się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (minimum jedno z poniższych kryteriów musiało być spełnione):

- osoby po 50 roku życia;
- kobiety;
- osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności;
- osoby długotrwale bezrobotne zgodnie z definicją określoną w projekcie – nieprzerwanie przez okres ponad 12 m-cy
- osoby o niskich kwalifikacjach (do poziomu szkoły średniej z wyłączeniem szkół policealnych).

Skierowania były wydawane osobom spełniającym ww. kryteria i jednocześnie tym, które są:

- po 50 roku życia,
- niskich kwalifikacjach (do poziomu szkoły średniej z wyłączeniem szkół policealnych).

REZERWA MINISTRA

Środki rezerwy Funduszu Pracy będące w dyspozycji Ministra Rodziny i Polityki Społecznej – „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami (nieposiadających świadectwa dojrzałości)”. W ramach programu aktywizowane były osoby bezrobotne z niskimi kwalifikacjami (nieposiadające świadectwa dojrzałości), zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nowej Soli.

ALGORYTM

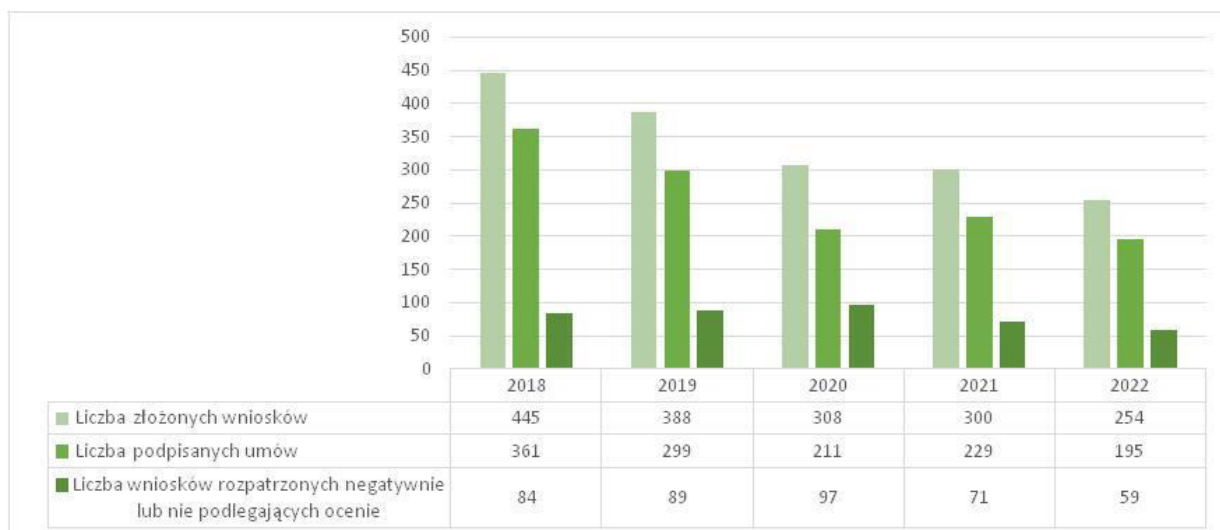
Środki Funduszu Pracy na finansowanie przez samorządy powiatowe realizacji programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań. W odniesieniu do staży środki z Algorytmu nie są skierowane do konkretnych grup osób bezrobotnych, skorzystać z nich może każdy bezrobotny, który jest zarejestrowany w urzędzie.

2 Dane dotyczące staży z lat 2018-2022

2.1 Jak przedstawia się staże w liczbach

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Nowej Soli wynika, że w 2018 r. wpłynęło 445 wniosków o zawarcie umowy na zorganizowanie stażu dla bezrobotnych, z czego 347 rozpatrzono pozytywnie. W kolejnych latach liczba składanych wniosków systematycznie spadała i w 2022 r. ta liczba wynosiła 254 wnioski, z czego 187 został rozpatrzonych pozytywnie. Najwięcej negatywnie rozpatrzonych wniosków było w 2020 r. Głównymi powodami negatywnego rozpatrzenia wniosku we wszystkich badanych latach był brak gwarancji zatrudnienia po zakończonym stażu lub niekwalifikowanie się kandydata wskazanego we wniosku do odbywania stażu.

Wykres 1. Przedstawia liczbę złożonych wniosków, podpisanych umów i wniosków rozpatrzonych negatywnie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP z bazy Syriusz

2.2 Struktura uczestników stażu

Z danych zamieszczonych na wykresie wynika, że częściej uczestnikami tej formy aktywizacji są kobiety. Z zebranych danych wynika, że w 2018 r. w stażu udział wzięło 260 kobiet co stanowi prawie 75% ogółu. W 2022 r. staż odbywało 54 mężczyzn co stanowi 28% ogólnej liczby osób biorących udział w formie.

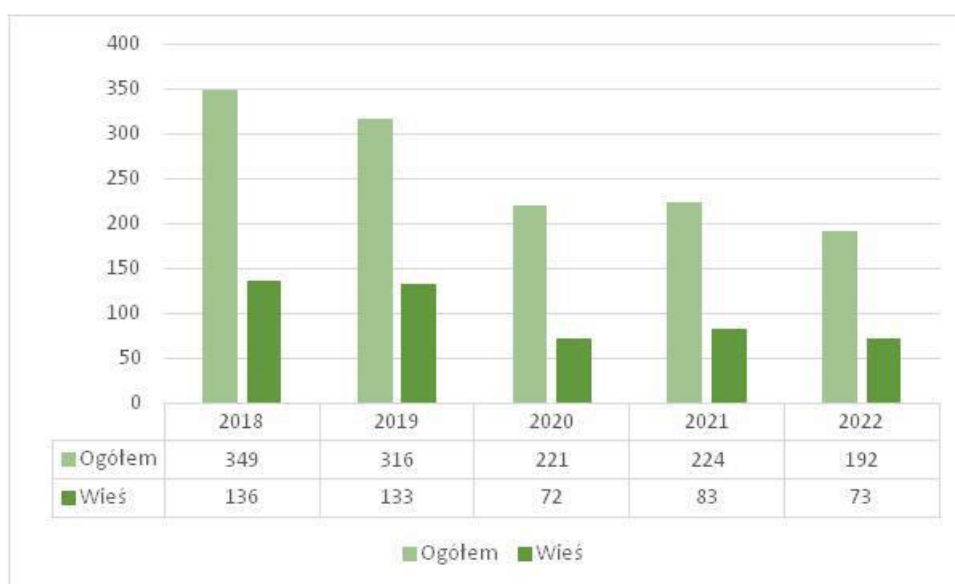
Wykres 2. Uczestnicy staży wg płci

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRiPS-01 – sprawozdanie o rynku pracy

Poniższy wykres prezentuje strukturę uczestników stażu z podziałem na miejsce zamieszkania (miasto, wieś). Z danych wynika, że, w 2022 r. osoby zamieszkujące wieś stanowiły 38% ogółu osób skierowanych na staż, dla porównania w 2018 r. udział tych osób był na porównywalnym poziomie i wynosił 39%.

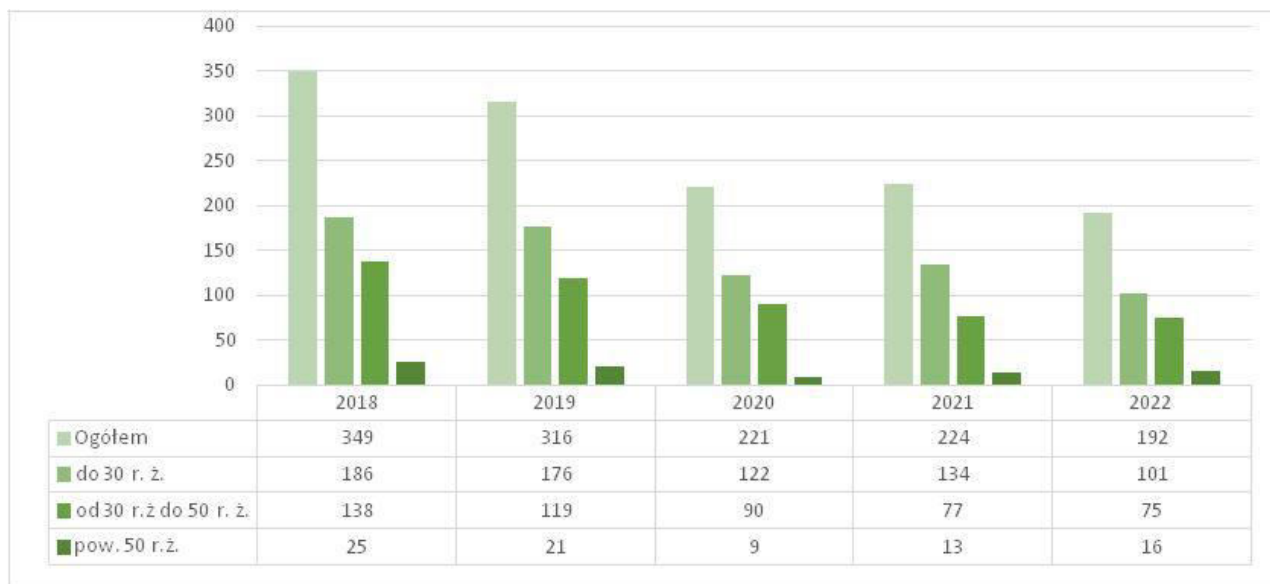
Wykres 3 Uczestnicy staży zamieszkujący wieś

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRiPS-01 – sprawozdanie o rynku pracy

Struktura wiekowa osób biorących udział w stażach w ostatnich pięciu latach przedstawia się następująco: największą grupę osób uczestniczących w stażach stanowią osoby do 30 r. ż., najmniej liczną grupę stanowią osoby po 50 r. ż. W 2022 r. osoby w wieku od 30 do 50 r. ż. biorące udział w stażu stanowiły 39 % ogólnej liczby odbywających staż.

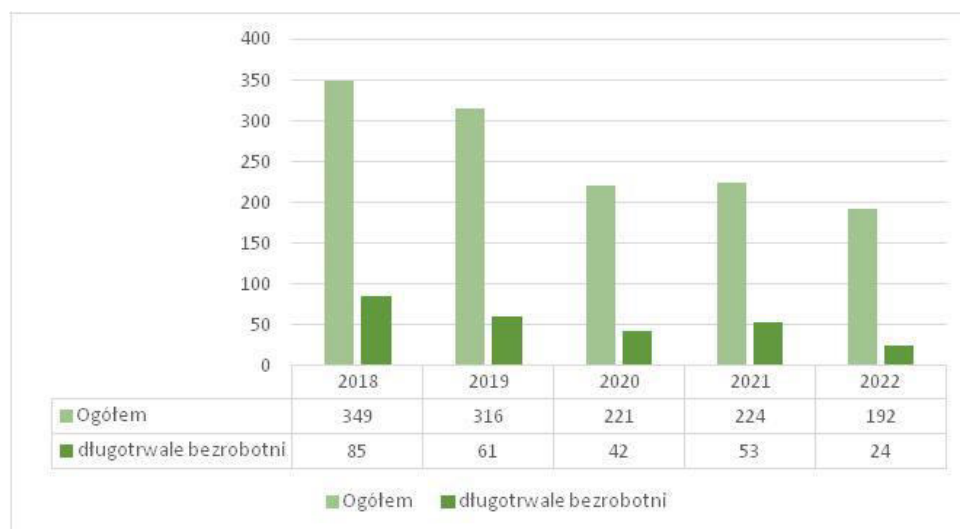
Wykres 4 Uczestnicy staży wg wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRiPS-01 – sprawozdanie o rynku pracy

Z danych wynika, że osoby długotrwale bezrobotne (pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych) stanowią niewielką część w odniesieniu do ogółu osób bezrobotnych uczestniczących w stażach. W latach 2018-2021 ta grupa bezrobotnych osób oscylowała w granicach 20%. Natomiast w 2022 r. udział osób długotrwale bezrobotnych zmalał aż do 12,5%.

Wykres 5 Liczba osób długotrwale bezrobotnych biorących udział w stażu w ogólnej liczbie stażystów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRiPS-01 – sprawozdanie o rynku pracy

Uczestnikami stażu, są również osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, jednak stanowią one niewielki, procent na tle ogółu osób uczestniczących w stażach, pomimo tego, że właśnie ta grupa osób bezrobotnych jest wskazywana w projektach jako jedna z głównych kategorii osób do których kierowane jest wsparcie.

Wykres 6 Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności odbywających staż

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRiPS-01 – sprawozdanie o rynku pracy

3 Dane dotyczące staży w 2022 r.

3.1 Środki funduszu pracy przeznaczone na finansowanie staży w rozbiciu na źródła finansowania

Tabela 1 Środki funduszu pracy przeznaczone na finansowanie staży w rozbiciu na źródła finansowania

Nazwa programu	łączna kwota środków przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych	Środki wydatkowane na staże	Udział % staży w wydatkowaniu środków przeznaczonych na wszystkie formy wsparcia	Liczba osób bezrobotnych odbywających staż w ramach projektu
ALGORYTM	3 624 172,00 zł	504 475,43 zł	13,92 %	86*
REZERWA MINISTRA	35 040,74 zł	11 793,24 zł	33,66 %	3
RPO LUBUSKIE 2020	1 146 975,71 zł	438 752,06 zł	38,25 %	52
POWER	1 352 928,15 zł	792 070,42 zł	58,54 %	105*
Razem	6 159 116,60 zł	1 747 091,06 zł	144,37%	246

* W tym osoby przechodzące z 2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nowej Soli

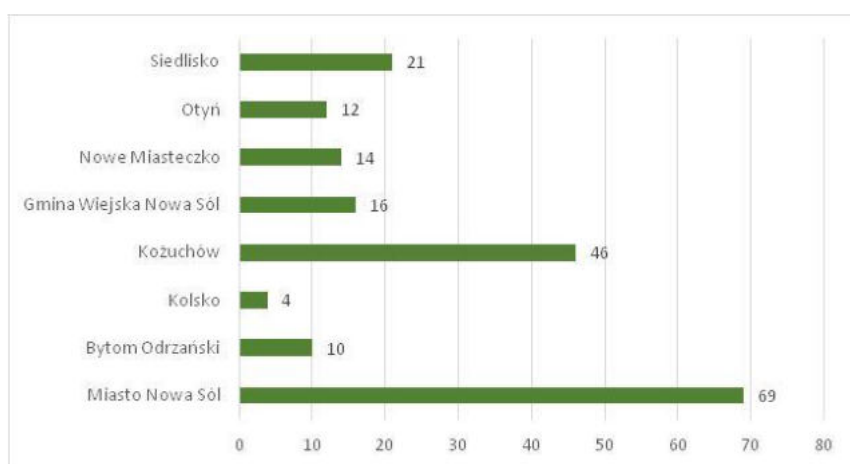
Powiatowy Urząd Pracy w Nowej Soli w 2022 r. realizował staże 5 miesięczne z czterech źródeł finansowania. Powyższa tabela przedstawia kwoty, które były wydatkowane na staże z podziałem na programy oraz udział procentowy wydatkowanych środków na staż w odniesieniu do wydatków przeznaczonych na wszystkie formy wsparcia realizowane przez urząd.

Z danych wynika, że najwięcej osób odbywało staż w ramach programu POWER. Urząd wydał na staż w ramach POWER prawie 60 % całej kwoty przeznaczonej na wszystkie formy wsparcia.

3.2 Liczba osób odbywających staż ze względu na miejsce zamieszkania w gminach powiatu nowosolskiego

Jak wynika z danych posiadanych przez urząd w 2022 r. najwięcej osób bezrobotnych z powiatu nowosolskiego, które brały udział w stażach było z miasta Nowa Sól oraz z gminy Kozuchów.

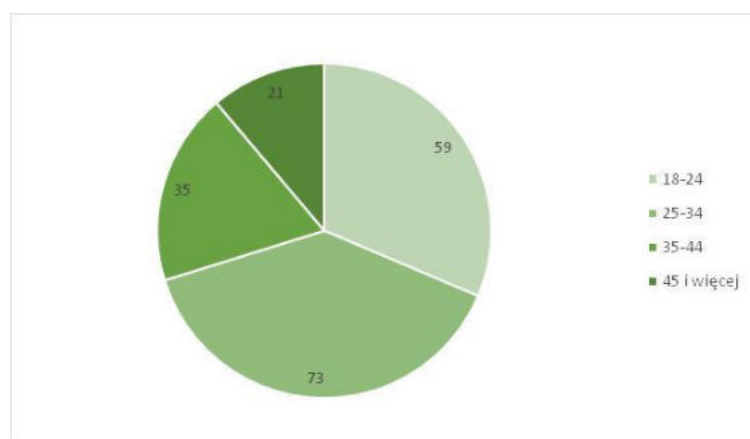
Wykres 7 Liczba osób odbywających staż ze względu na miejsce zamieszkania w gminach powiatu nowosolskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie MRiPS-01 – sprawozdanie o rynku pracy

3.3 Struktura uczestników, którzy zakończyli staż wg wieku oraz poziomu wykształcenia

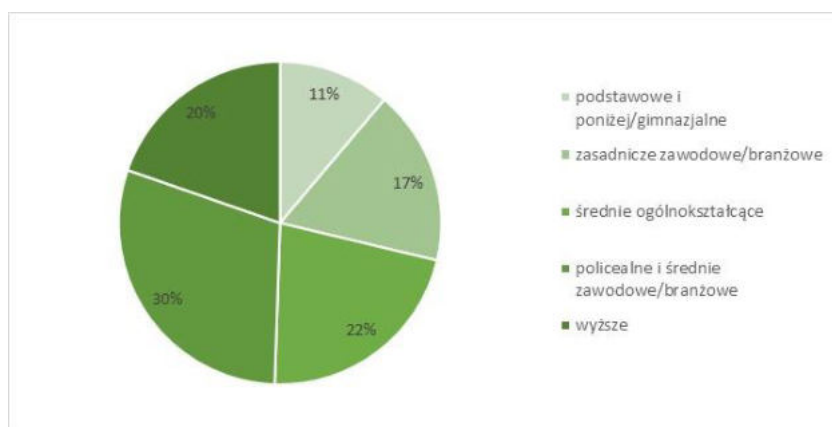
Wykres 8 Struktura uczestników, którzy zakończyli staż wg wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 do sprawozdania MRiPS-01 Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne

Największa liczba osób, która ukończyła staż plasowała się grupie wiekowej między 25r. ż., a 34 r. ż. Najmniej osób, bo 21 znajdowało się w grupie wiekowej po 45 r. ż

Wykres 9 Struktura uczestników, którzy zakończyli staż wg. wykształcenia

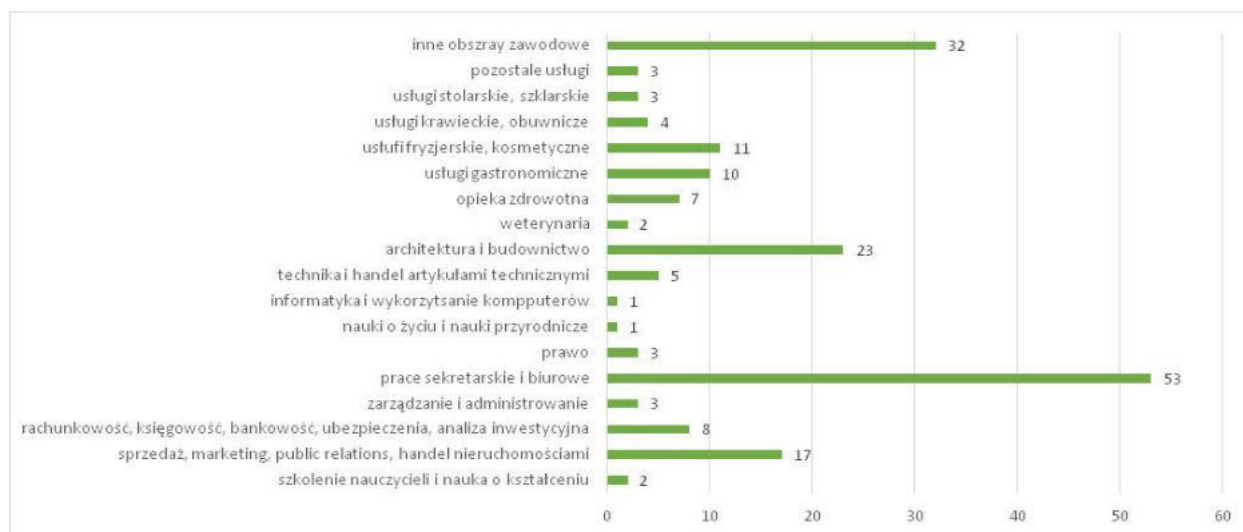
Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 do sprawozdania MRIPS-01 Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne

Najwięcej uczestników stażu czyli 56 osób (30%) posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe/branżowe, najmniej osób bo 21 (11%) posiadało wykształcenia podstawowe i poniżej lub gimnazjalne.

3.4 Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli staż wg obszarów zawodowych

Z danych urzędu wynika, że największym zainteresowaniem cieszyły się staże związane z pracami sekretarskimi i biurowymi, architekturą i budownictwem oraz ze sprzedażą i marketingiem. Urząd realizował też staże dla osób z obszaru zawodowego takiego jak weterynaria, informatyka, prawo. 32 osoby bezrobotne odbyły staż w innych obszarach zawodowych niż te, które zostały wyszczególnione przez Ministerstwo np. woźny, sprzątaczką, mechanik samochodowy, pakowacz ręczny, florysta, młynarz.

Wykres 10 Liczba bezrobotnych, którzy ukończyli staż wg obszarów zawodowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 2 do sprawozdania MRIPS-01 Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne

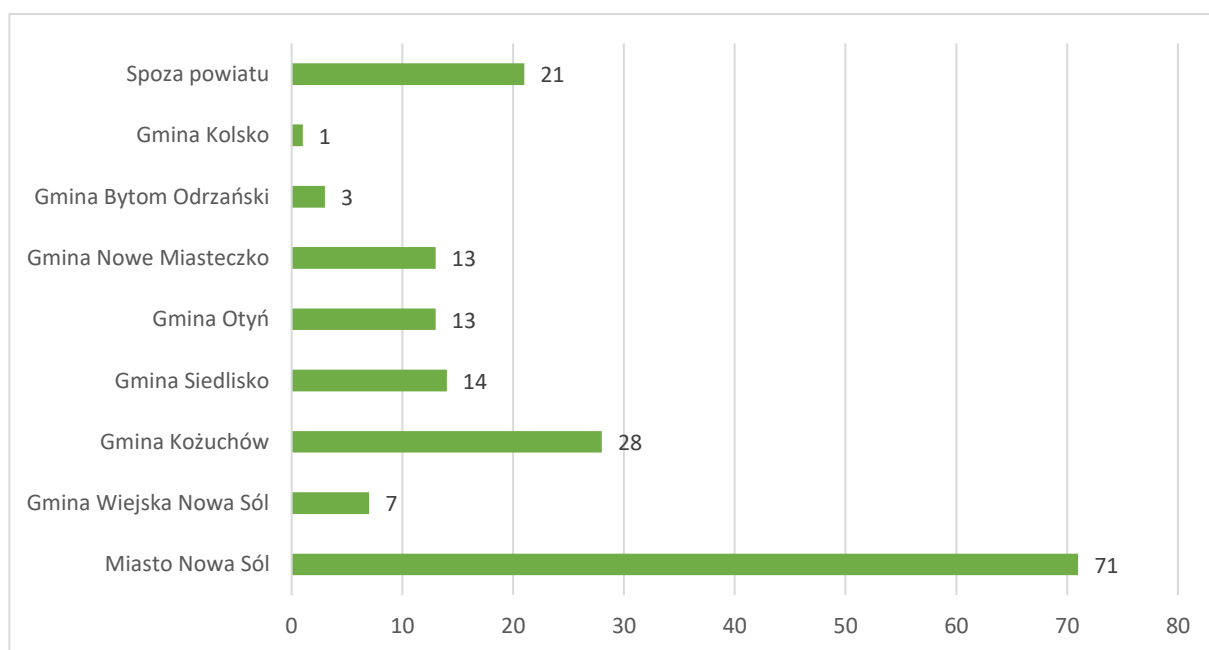
3.5 Liczba przerwanych staży i powody przerwania

W 2022 r. staż rozpoczęły 192 osoby bezrobotne, 40 osób nie ukończyło stażu - przerywając go w trakcie. 18 osób bezrobotnych przerwało staż bez konsekwencji z powodu podjęcia pracy. W przypadku pozostałych 22 osób toczyło się postępowanie w sprawie przerwania stażu, którego celem było określenie czy do przerwania doszło z winy czy bez winy osoby bezrobotnej. Dla 15 osób bezrobotnych staż przerwano z winy, pozostałym 7 osobom przerwano staż bez winy. Najczęstszym powodem przerwania stażu z winy osoby bezrobotnej jest więcej niż jedna nieobecność nieusprawiedliwiona.

3.6 Organizatorzy stażu wg podziału terytorialnego w odniesieniu do podpisanych umów

Według danych urzędu najwięcej organizatorów stażu, którzy podpisali umowy o organizację stażu dla bezrobotnych było z miasta Nowa Sól na kolejnym miejscu byli pracodawcy i przedsiębiorcy z gminy Koźuchów. Spora liczba umów, bo aż 21 została podpisana z pracodawcami, którzy swoją siedzibę główną mają poza powiatem nowosolskim (np. ze Świebodzina, Kudowy Zdrój, Przemkowa, Niegosławic, Wolsztyna czy Sławy). Oznacza to, że aby móc korzystać ze staży organizator stażu nie musi być z powiatu nowosolskiego, jednak osoba bezrobotna odbywająca staż musi być zarejestrowana w tut. urzędzie.

Wykres 11 Organizatorzy stażu wg podziału terytorialnego w odniesieniu do podpisanych umów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nowej Soli

3.7 Liczba organizatorów stażu objętych karą za niewywiązanie się z gwarancji zatrudnienia po zakończonym stażu

Zgodnie z Kryteriami dostępu do form pomocy realizowanych przez PUP Nowa Sól w 2022 r., każdy organizator stażu musiał zagwarantować zatrudnienie po zakończonym stażu. W przypadku

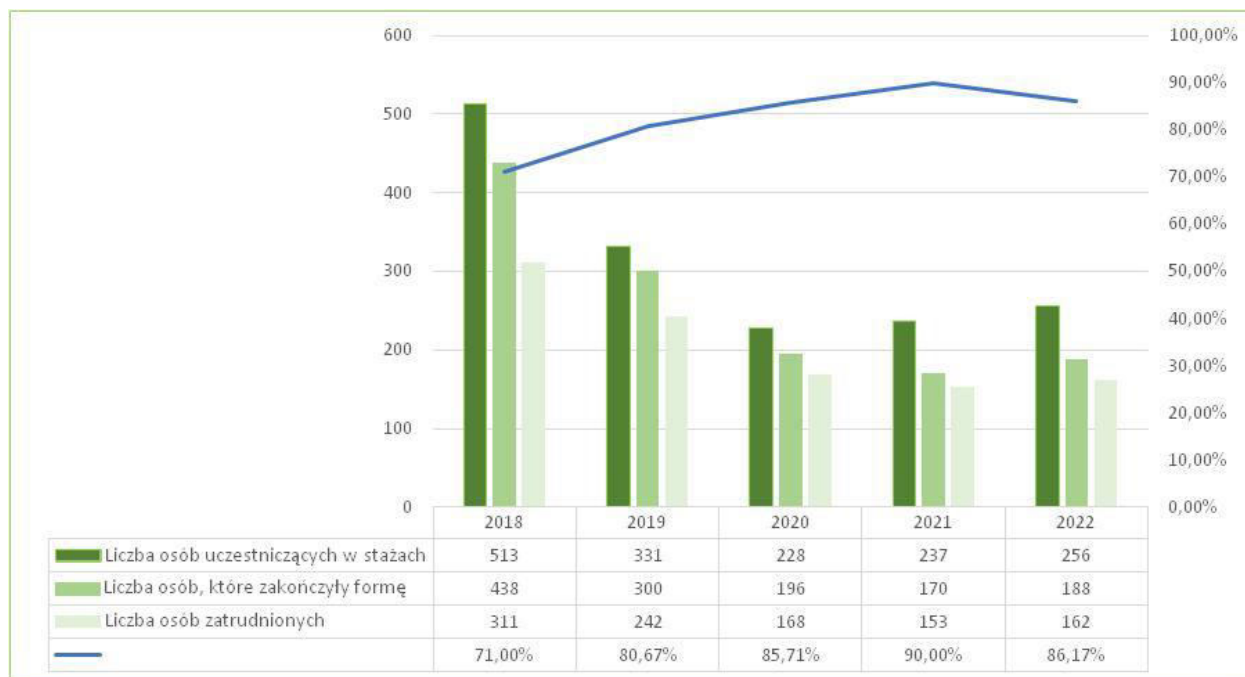
niewywiązania się z gwarancji zatrudnienia złożonej we wniosku urzędowi służy prawo wstrzymania współpracy z danym organizatorem stażu w zakresie realizacji wszystkich form wsparcia przez okres 12 miesięcy liczonych od dnia, w którym powinno nastąpić zatrudnienie zgodnie z umową. W 2022 r. z gwarancji nie wywiązało się 25 organizatorów stażu, tym samym zostały na nich nałożone konsekwencje wynikające z niezatrudnienia po zakończonym stażu osoby bezrobotnej.

4 Efektywność zatrudnieniowa

Efektywnością zatrudnieniową nazywamy udział procentowy liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu stażu zostały zatrudnione w stosunku do liczby osób, które ukończyły formę aktywizacji jaką jest staż. Osobami zatrudnionymi w tym przypadku są osoby, które w trakcie lub w okresie 3 miesięcy od zakończenia stażu podjęły pracę i wykonywały ją co najmniej 30 dni. Przez zatrudnienie należy rozumieć wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umów cywilnoprawnych oraz wykonywanie działalności gospodarczej.

Z danych posiadanych przez urząd wynika, że od 2018 r. efektywność zatrudnieniowa po zakończonym stażu systematycznie wzrastała, aż do 2021 r., w którym osiągnęła największą wartość 90 %. W 2022 r. efektywność zatrudnieniowa nieco spadła, ale nadal była na wysokim poziomie 86,17 %. Wynika z tego, że większość organizatorów stażu zatrudnia osoby bezrobotne po zakończonym stażu, a na pracodawców, którzy nie wywiązali się z deklarowanej we wniosku gwarancji zatrudnienia zostały nałożone konsekwencje w postaci braku możliwości współpracy z urzędem w zakresie realizacji wszystkich form wsparcia przez okres 12 miesięcy liczonych od dnia, w którym powinno nastąpić zatrudnienie zgodnie z umową.

Wykres 12 Efektywność zatrudnieniowa w latach 2018 - 2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nowej Soli

Tabela 2 Efektywność zatrudnieniowa w 2022 r.

Liczba dni zatrudnienia	Liczba osób
do 90 dni	34
od 91 do 180	40
od 181 do 270	15
od 271 do 365	39
powyżej 365	34

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nowej Soli

W powyższej tabeli przedstawiono dane dot. okresów zatrudnienia osób, które uczestniczyły w formie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych jaką jest staż. Przedstawione wyżej dane są wyliczone na dzień 16.10.2023 r. Stażystów, którzy podjęli pracę po zakończonym stażu lub przerwały staż z powodu podjęcia pracy było 162, a ogólna liczba osób które zakończyły staż w 2022 r. wynosiła 188. Powiatowy Urząd Pracy w Nowej Soli wymaga zatrudnienia osób bezrobotnych po zakończonym stażu na okres co najmniej 3 miesięcy, jednak jak się okazuje zatrudnienie to jest niejednokrotnie dłuższe niż wymagane we wniosku. Aż 128 osób zostało zatrudnionych na dłużej niż 90 dni (czyli więcej niż 3 miesiące) co stanowi 79% ogólnej liczby osób zatrudnionych po zakończonym stażu. Należy zwrócić uwagę na liczbę osób, które są zatrudnione powyżej 1 roku (powyżej 365 dni), takich stażystów jest aż 34, co stanowi 21% wszystkich zatrudnionych.

5 Podsumowanie

Z danych przedstawionych w powyższym informatorze wynika, że staże cieszą się dużą popularnością wśród osób bezrobotnych i pracodawców. Stanowią one atrakcyjną formę wsparcia dla pracodawcy, który ma szansę na przyuczenie do wykonywania zadań osobę bezrobotną, która zostanie po zakończonym stażu u niego zatrudniona. Młode osoby bezrobotne, które jeszcze nie mają doświadczenia zawodowego, chętnie korzystają ze staży mając w ten sposób możliwość przyuczenia, nabycia umiejętności praktycznych i zdobycia doświadczenia, które jak wiadomo jest często wymagane przy przyjęciu do pracy.